

[Poul Møller.]

vore efterfølgere i det tredje årtusinde vil sige var et skidt system.

Morten Lange: Jeg vil gerne takke socialministeren for hans redegørelse og for det materiale, som er blevet stillet til folketingets rådighed i forbindelse dermed. Det er jo et ganske overordentlig stort og omfattende problemkompleks, vi dér har for os. Fra tid til anden beskæftiger vi os her med sager, der rækker 5 år frem i tiden, og så synes vi, at det dog er temmelig forudseende. Denne gang prøver vi på at danne os en mening om nogle problemer, som først når deres fulde udfoldelse om 30-40 år, på hvilket tidspunkt vores samfund formodentlig og forventelig er væsentlig ændret i forhold til i dag. Jeg har det håb, at der inden den tid er indført en hel del socialisme, hvad enten det nu sker ad fordøren eller ad bagdøren — det kan vi jo forhandle om.

Det er naturligvis ganske klart, at det er en overordentlig vanskelig opgave at opstille detaljerede tabeller, indtægtsoversigter o. lign. for et samfund og for nogle mennesker, hvis indtægtsforhold vi i dag kun kan have et antydningvist kendskab til. Derfor kunne man naturligvis forfalde til at sige, at dette alt sammen er uvæsentligt, lad os dog i stedet for koncentrere os om en overskuelig opgave, lad os se på de nuværende folkepensioner, som i vid udstrækning kunne trænge til en tillempning på forskellig vis, så de noget bedre svarede til den velstandsudvikling, der er sket, og der kunne i det hele taget samtidig være lejlighed til at se på alle de overordentlig kaotiske pensionsforhold, vi i øvrigt har i vort samfund. Men det er formodentlig sådan, at hvis man virkelig effektivt skal se på hele pensionsspørgsmålet, så bliver man nødt til at foretage grundlæggende undersøgelser af en type som den, socialministeren har lagt frem for os, og drage sine konklusioner på basis af sådanne mere almene undersøgelser.

Socialistisk folkeparti har også tidligere vist sin villighed og sin interesse i et sådant mere generelt og principielt forsøg på at løse pensionsspørgsmålene. For, jeg tror en 5 år siden fremlagde hr. Skræppenborg-Nielsen for vort parti et forslag til en almindelig samfundspension. Jeg tror, at hr.

Poul Møller må have haft et vist kendskab til det forslag; det er ganske vist gammelt, men det har en lille smule slægtskab med visse af de ideer, hans parti nu kommer frem med, og det er egentlig morsomt at se, hvor hurtigt tingene udvikler sig. Forslag, som vi for 5 år siden syntes var rigtig antagelige, er de konservative nu ved at indhente, og det tyder altså på, at den tid, da vi kan få noget socialisme ind ad fordøren, måske ikke er så forfærdelig fjern. Jeg henviser blot til dette forslag, fordi det rørte ved noget, som var lidt mere generelt end det, vi principielt tager op i dag. Det rørte nemlig også i noget højere grad ved spørgsmålet om fordelingen imellem aldersgrupperne. Vi mener i og for sig, at når man skal snakke om sådan noget som en samfundspension, en udvidet folkepension, en ITP, eller hvad man vil kalde det, så er det naturligt også at se på spørgsmålet om ydelserne til en lang række af andre, som af en eller anden grund ikke tjener noget ind.

Jeg kunne f. eks. tænke mig, at mange af de ting, vi kommer ind på her, også kunne have betydning for den meget store og voksende del af ungdommen, der er under uddannelse på et tidspunkt, hvor det er normalt at have indtægter af en eller anden art. I det hele taget kommer vi ikke uden om i forbindelse med behandlingen af dette forslag at se ganske nøje på fordelingen af byrden på de enkelte aldersgrupper i vort samfund. De produktive aldersklasser bliver som bekendt færre og færre, og samtidig bliver de ældre og de, som endnu ikke er nået op i den produktive alder, talrigere og talrigere, så de byrder, som skal bæres, har en — det kan vi vistnok forudsige med nogenlunde sikkerhed — stigende tendens i den periode, vi prøver at planlægge for. Det er derfor ganske afgjort, at en afvejning af ydelserne naturligvis må være en meget vigtig sag, og den er selvfølgelig tilsvarende vanskelig. Der har jo været foretaget nogle udmærkede studier af socialforskningsinstituttet for at prøve på at afveje folkepension mod lavtlønsindtægter, og der er naturligvis fremkommet interessante tal, som vi står os ved at tage med i vor bedømmelse af den fremtidige udvikling. Men jeg må indrømme, at når jeg ser på det oplæg, som er lagt foran os, så er det spørgsmål, som jeg tror i virkeligheden er